

Uusi alku 29
Mark 8:22-26
Savonlinnan Tuomiokirkko, 19.1.2011

Galilean jakson viimeinen ihme

Jeesus seikkaili evankelista Markuksen mukaan opetuslastensa kanssa pääasiassa Gennesaretin järven eri rannoilla. Välillä hän kyllä kävi pakanoiden alueilla, Sidonin ja Tyroksen maisemissa, mutta Gennesaretin järven eri rannat olivat pääasiallinen näyttämö.

Nyt olemme tulleet Markuksen evankeliumissa käännekohtaan. Jeesuksen toiminta Galileassa on päättymäisillään. On siis aika tehdä lyhyt yhteenveto.

Yhteenveto Jeesuksen toiminnasta Galileassa

Jeesuksen toiminta oli ennen kaikkea opettamista. Hän opetti ihmisille evankeliumia, ilosanomaa siitä, kuinka Jumalan valtakunta oli tullut heitä lähelle.

Jeesus opetti vertauksin. Toisaalta vertaukset oli helppo muistaa. Ne haastoivat ajattelemaan ja miettimään.

Toisaalta vertaukset olivat salaisuuksia. Ne eivät auenneet heti ja ilman muuta. Vertaukset vaativat hyvin huolellista kuulemistä, sydämeen painamista, omaksumista.

Vertausten avain oli Jeesus itse. Jos ihminen ei ns. ”seurannut Jeesusta”, vaan tuli kuulemaan sensaationhalusta tai yritti pysytellä ulkopuolisena tarkkailijana, hän ei ymmärtänyt Jeesuksen sanoista juuri mitään. Mutta jos turvautui Jeesukseen, oli hädässä ja etsi häneltä apua, silloin ihmisellä oli Jeesuksessa itsessään avain hänen sanojensa ymmärtämiseen.

Silti Jeesus oli salaisuus. Hän ei halunnut heti alussa paljastaa kansanjoukoille sitä, kuka hän oli. Tätä kutsutaan ns. messiassalaisuudeksi.

Alusta asti Jeesuksen opetustoimintaa leimasi kova vastustus. Juutalaisen ajattelun kaksi vahvinta ryhmittymää, 1) uskonnollinen uudistusliike fariseukset ja 2) vallanpitäjiä kannattavat kirjanoppineet vihasivat häntä ja yrittivät saada hänet sanoistaan ansaan, jotta olisivat voineet syyttää häntä ja osoittaa hänet vääräksi profeetaksi ja tuomita hänet kuolemaan.

Jeesus valitsi 12 opetuslasta. Heidät hän asetti olemaan kanssaan ja saarnaamaan hänen evankeliumiansa.

Opettamistoiminnan lisäksi Jeesus paransi ihmisiä taudeista sekä karkotti pahoja henkiä. Hän oli antanut myös opetuslapsilleen kyvyn parantaa ja vapauttaa pahoista hengistä. Siitä huolimatta he eivät ymmärtäneet Jeesuksesta paljoakaan. Jeesuksen salaisuuden verho raottui heille niin hitaasti, että Jeesus itse meinasi hermostua heille moneen kertaan. Hän teki yhä suurempia ihmeitä, kumoten jopa luonnonvoimat, mutta opetuslasten sydän oli Markuksen mukaan niin ”paatunut”, että he eivät silti oikein tajunneet, kenen seuraan he olivat lähteneet.

Jeesuksen parannus- ja opetustoiminnasta seurasi heti alussa se, että valtava kansanjoukko seurasi häntä, odottaen näkevänsä yhä uusia ihmeitä. Joukon tungeksinta oli Jeesukselle ja opetuslapsille

jopa fyysinen uhka. Lisäksi se oli hyvin rasittavaa henkisesti ja hengellisesti. Jeesus joutui opetuslapsineen pakoilemaan kansaa purjehtimalla edes takaisin Gennesaretin järveä, vastarannalta vastarannalle, saadakseen levätä ja keskittyä rukoilemaan Taivaallista Isäänsä, joka oli lähettänyt hänet opettamaan ja parantamaan, tuomaan Jumalan valtakunnan syntien ja sairauksien sortamalle kansalleen.

Tällaisena Markus on kuvannut Jeesuksen toiminnan Galileassa ja sen lähiympäristössä. Kuten sanottua, nyt evankeliumi on edennyt tilanteeseen, jossa tuo toiminta kohta päättyy, tai ainakin on muuttamassa muotoaan.

Galilean jakson viimeinen ihme

Mutta yhden tapauksen Markus vielä tuolta Jeesuksen toiminnan kaudelta kertoo.

He tulivat Betsaidaan. Siellä Jeesuksen luo tuotiin sokea mies ja häntä pyydettiin koskettamaan tätä (Mark 8:22)

Betsaida oli Gennesaretin järven koillisrannalla. Se oli juutalaisten asuttamaa aluetta, Johanneksen evankeliumin mukaan Pietarin ja Andreuksen kotikaupunki.

Betsaidassa toistui vanha kaava. Jeesuksen luo tuodaan sairas ja häntä pyydetään parantamaan. Oletuksena on, että Jeesus parantaisi koskettamalla, panemalla kätensä sairaan pään päälle, sillä niin hän oli ennenkin parantanut.

Jeesus otti sokeaa kädestä ja vei hänet kylän ulkopuolelle. Sitten hän sylkäisi miehen silmiin, pani kätensä hänen päälleen ja kysyi: ”Näetkö mitään?” (Mark 8:23)

Tapaus ei ilmeisesti ollut Jeesuksellekaan ihan helppo läpihuutojuttu. Hän otti miehen erikseen, kylän ulkopuolelle, pois hälisevästä väkijoukosta. Hänen piti saada keskittyä juuri tähän mieheen ja hänen vaivaansa.

Jeesus itse on lääke

Sitten seurasi jotain melko yököttävää: Jeesus sylki miehen sokeisiin silmiin!

Sylki on intiimi erite. Ei toisen sylkeä mielellään ota mihinkään kohtaan itseään, ei ainakaan silmiin. Jeesus on tunkeileva ja tuo itsensä hyvin epätavallisella tavalla tekemisiin tämän miehen kanssa.

Minun mielestäni se, että Jeesus käytti sylkeään parantamiskeinona, kertoo jotain siitä, että hän itse on lääke. Hän itse on paranemiskeino. Jeesuksen harjoittama parantamistoiminta on sitä, että ihminen tulee tekemisiin hänen itsensä kanssa. Jopa hänen eritteensä kanssa.

Tämä kuulostaa aika yököttävältä. Saada nyt sylkeä silmiinsä.

Mutta vastaavaa on se, kun Raamattu kaikkialla opettaa, että Jeesuksen *veri* on pelastuksen lääke ja ratkaiseva, synnit pois pesevä asia.

Jeesuksen veri juodaan ehtoollisella viinissä. Oikeastaan sekin on järjen mukaan yököttävää. Se on kuin kannibalismia. Ihan vastaavaa on se, että hän antoi ruumiinsa kidutettavaksi, tapettavaksi ja

uhrattavaksi meidän puolestamme ristillä. Ja se sama Jumalan Pojan liha tarjotaan meille syötäväksi ehtoollisen leivässä. Sekin on järjen mukaan yököttävää ja eettisesti ala-arvoista höpötystä.

Mutta silti sille, joka ymmärtää uskossa Jeesuksen salaisuuden, sille Jeesuksen veri ja Jeesuksen ruumis ja niiden syöminen ja juominen ovat ihanin ruoka ja juoma. Ne ovat elämän leipä, ne ovat kuolemattomuuden lääke. Koska ne ovat Vapahtaja itse.

Vastaava yököttävyyden ja ihanuuden välinen ristiriita oli siinä, kun Jeesus sylki sokean miehen silmiin. Syljellään hän toi itsensä lääkkeeksi ja pelastukseksi kurjalle. Ei hän tuonut mitään lääkeainetta Betsaidan apteekista. Hän toi oman itsensä ja paransi itsellään.

Tässä on jotain vastaavaa kuin siinä ns. suomalaisen Luther-tutkimuksen keskeisessä löydössä, jota sain olla selvittelemässä yli 10 vuotta professori Tuomo Mannermaan tutkimusryhmässä Helsingin yliopistolla. Tuo löytöhän on se, että Lutherin mukaan nimenomaan Kristus yhteys, uskossa ja rakkaudessa toteutuva *unio* eli yhdistyminen Kristukseen on Lutherin mukaan ihmisen vanhurskaus. Minusta se on merkittävä löytö, hyvin raamatullista ja lisäksi hengellisesti rakentavaa.

Samanlaista rakentumista sai olla kokemassa tuo sokea mies, jonka silmiin Jeesus sylki.

Spesialisti osaa tarkentaa sumean

Mies avasi silmänsä ja sanoi: "Minä näen ihmisiä - näen ikään kuin puita, mutta ne kävelevät." (Mark 8:24)

Parantuminen ei siis ollut heti täydellinen. Mies oli selvästikin joskus nähnyt ja siksi hän tiesi, miltä puut näyttivät. Sumeat ihmishahmot näyttivät kuin käveleviltä puilta. Näkö oli alkanut palautua, mutta vasta sumeana.

Jeesus ilmeisesti tiesi, että tämä tapaus ei ehkä olisi heti selvä. Siksi hän olikin kysynyt: "Näetkö mitään?"

Syljen lisäksi tarvittiin toinen parannuskeino:

Jeesus pani uudestaan kätensä miehen silmille, ja nyt tämä näki tarkasti. Hän oli täysin parantunut ja näki selvästi kaiken. (Mark 8:25)

Markuksen tarkoituksena on ehkä tällä parantamistapahtuman yksityiskohtaisella kuvailulla sanoa, että Jeesus oli tosi hyvä lääkäri, tosi hyvä parantaja. Hän oli perillä parantamisen monista kysymyksistä, kuten siitä, miten sumeaksi palautuneen näön saa palaamaan kokonaan hyväksi.

Tämä parantamistapaus on sitten kerrottu Galilean toiminnan lopuksi, kuin summaukseksi siitä, miten hyvin, taitavasti ja suvereenisti hän oli kaiken hallinnut; kuin paras lääkäri.

Jeesuksessa oli siis kyse faktoista, kovista faktoista, ei vain sisäisestä kokemuksesta. Jotain tällaista Markus käsittääkseni halusi sanoa laittaessaan tämän parantamiskertomuksen Galilean jakson loppuun.

Parantaako Jeesus edelleen?

Miten sitten on, parantaako Jeesus vieläkin?

Pitäisikö seurakunnissa rukoilla sairaitten puolesta ja uskoa, että Jeesus vaikuttaa paranemista?

Jonkin verranhan rukoillaankin. Miksi paranemista ei kuitenkaan läheskään aina tapahdu?

Messias-salaisuudesta

Jeesus lähetti hänet kotiin ja sanoi: "Älä edes poikkea kylään." (Mark 8:26)

Parantaminen oli tapahtunut kylän ulkopuolella. Jeesushan oli ihan aluksi ottanut sokeaa kädestä ja taluttanut hänet kylän ulkopuolelle, erilleen väkijoukosta. Nyt kun näön palautuminen oli tapahtunut, mies ei saanut palata takaisin kylään, jossa väkijoukko odotti jännityksellä, mikä tulos olisi. Miehen piti mennä suoraan kotiinsa.

Miksi ihmeessä?

Kyseessä on jälleen Jeesuksen messias-salaisuus. Hän ei ollut innostunut paljastamaan, kuka hän oikein oli. Hän ei halunnut, että kylässä olisi alkanut häly ja kovaääninen ihmettely tapahtuneesta.

Eräs syy oli varmasti sekin, että Jeesus oli lähtemässä kohti Jerusaleemia, kohti kuolemaansa. Se oli niin kova paikka, että lähdön piti saada olla rauhallinen eikä sensaatiota ihmettelevän väkijoukon pilaama.